

ПЕРАД ВЯСЕННЯЙ СЯЎБОЙ.

УСІМ АКРУГОВЫМ ПРАЎЛЕННЫМ САЮЗУ ПРАЦОСЬВЕТЫ І РМК МЕНСКАЕ АКР.

Паважаньня таварышы!

Набліжаецца час вясновай працы, час, які зьяўляецца адным з самых важных перыядаў у жыццёва-гаспадарчым годзе для сельскай Беларусі. Падрыхтоўка вясновай працы павінна быць пачата ўжо ў гэты момант.

Асабліва важна ў гэты перыяд узмацніць працу па падрыхтоўцы вясновай працы ў сельскай Беларусі. Падрыхтоўка вясновай працы павінна быць пачата ўжо ў гэты момант.

Важна пачаць працу па падрыхтоўцы вясновай працы ў сельскай Беларусі. Падрыхтоўка вясновай працы павінна быць пачата ўжо ў гэты момант.

Падрыхтоўка ў разгары.

Маріеў, 6-4. (Ад нашата карэспандэнта). Падрыхтоўка да вяснянай сяўбы на поўным захадзе. Выкананне плана завозу насення матэрыялу і яго загатоўка да ўжывання ў тым, што Маріеўская акруга будзе амаль поўнасьцю забяспечана насеннем, за выключэннем дубіны і часткова аўсу.

Побач з гэтым праводзіцца праца па пашырэнні розных сельска-гаспадарчых аб'яднанняў. На акругу асыгнавана 618 тысяч рублёў на крэдытаваны сельскай гаспадарцы. З гэтай сумы 167 тысяч пойдзе на крэдытаваныя калгасы.

Райвыканком ужо скончыў працу па складанні планаў вяснянай пашэўнай кампаніі. Сельсаветы таксама хутка скончаць складанне планаў з канкрэтным вызначэннем вёсак, у якіх будзе пашырэнне культуры, ці ўводзіцца тая ці іншая мерапрыемства.

Апроч усюго гэтага дадзена дырэктыва аб поўным вучэнні пашчы замель, за якіх якіх можна будзе пашырэнне пашчы.

Недахват машын.

Гомель, 6-4. (Ад нашата карэспандэнта). Пасля вяснянай кампаніі ў акрузе разгорэцца шырокая тэма. Районы Брагінскі, Камяніскі і Уварыцкі найбольш актыўны ў правядзенні кампаніі. У гэтых раёнах з'явіліся чысцячэныя праходзіць з'явіліся чысцячэныя.

Насенне, крэдыты сваячасна пераведзены на месцы. У сучасны момант у районы каардыраваны аднаўленне працаўнікоў для правядзення працы на пашэўнай кампаніі. Райвыканком распачаў праверку працы крэдытных таварыстваў у адносінах размяшчэння пасяўнага матэрыялу і выкарыстання сельска-гаспадарчага крэдыту.

У адносінах да сельска-гаспадарчых машын адчуваецца недахват будных машын. У выніку з гэтым зьявіцца хадаўніцтва аб дадатковым выдзяленні для акругі 7 трамваў, 7 дэмантрачак і 25 камплектаў малочнага інвентару.

Праверыць, ці заключаны дагаворы на загатоўку бульбы. Народа паставіла пашыраць да НКГандлю БССР з прэсёвай сямцы за загатоўку бульбы на акругах. З другога боку, паставілі на працяг Наркамгандлю забараніць вываз бульбы з районаў загатоўкаў з межаў БССР. Тут-ж бульбу, якую на лініі Хлебпарку і спажывацкай кааперацыі нельга выкарыстаць для патраб прамаслосцы, паставілі на перадачы с.г. кааперацыі для пашырачых мэтаў.

Загатоўка бульбы на насенне.

Нарада загатоўкаў пры Наркамгандлю вырашыла працягнуць працу па загатоўцы бульбы на насенне. Народа прыняла неабходны загатоўцы насеннай бульбы: для Аршанскай акругі 1.000 тон, Віцебскай—1.640 тон, Полацкай—245 тон, а ўсяго—2.885 тон.

Районы загатоўкі бульбы вызначаны наступныя акругі: Бабруйская, Гомельская і некаторыя будыянныя районы Міншчыны і Магілёўшчыны. Бельскасаюзу даручана неадкладна правесці, ці заключаны дагаворы на загатоўку бульбы.

Напрыкладзе асобных калектыўных гаспадарак можна прасачыць і за агучным іх ростам і тымі недахватамі, над звышчэным якіх трэба з'явіцца працаваць.

У кватэрах камунараў ходзі і цесна, але ўсё-ж досыць чыста. А вось і наша стаява. Харч у нас камунальны.

Фарбаваныя стэны, лаўкі, чыста; наогул стаява мае добры выгляд. Праца, камунальнае харчаванне прыкладна тут. Ёсць наразаны, асабліва з боку жанчын.

Даўно вырашаецца пытанне аб камунальным харчу, — гаворыць г. Валбуцкі, — і ніяк не знайдзі гэтай справы, як належыць. Магчыма, прыдзецца адмовіцца ад агучнай кухні.

Перад домам раскінуліся ўсе гаспадарчы будыні. Значная частка іх камуналі адрамантавана.

Недаведа ад жылга дому нейкі падзвонка выгляду барак.

Гэта кватэры для «арыстакрацтва» з нашата сюткага двара, — ухмыляючыся растлумачыла старыня. Раней, пры абшарніку тут жылі рабочыя, а цяпер ім трымаць тут племянніку мату англійскай народы і іштук.

Спраўды, у такіх памяшканнях і ўсялякая свільня будзе сабе добра адчуваць. Столь такая нізка, што хадаць трэба сціпнута, адно маленькае вакенца і печ. Ціжка сабе ўявіць, як тут маглі жыць людзі.

ЗА ўТВАРЭНЬНЕ РЭПЭРТУАРУ ДЛЯ БЕЛАРУСКІХ ТЭАТРАЎ.

5 красавіка ў раёнцы Нар. Кам. Асьветы т. Валіцкага адбылася нарада беларускіх пісьменьнікаў па пытанні ўтварэння рэпертуару для беларускіх тэатраў. На нарадзе прысутнічалі Нар. Кам. Асьветы т. Валіцкі, Нам. Наркому Валюска, Якуб Колас, М. Чарот, Галубок, Александровіч, Будыла, Станюсік, Чорны, Дудар, Лімаўскі, Волны, Яжвешніч, Кравіца і інш. беларускіх пісьменьнікаў.

Ва ўступным слове т. Валіцкі адзначыў, што ў нас дагэтуль вельмі нелегка стаць справа з рэпертуарам для тэатраў, які ў большасці складаецца з перакладзеных п'ес.

Тав. Валіцкі гаворыць, што зараз перад намі стаць задача ў стварэнні вышэйшых форм культуры ў тым ліку і тэатральнай.

Для ўтварэння рэпертуару т. Валіцкі лічыць неабходным запікаць пісьменьнікаў, найбольш гаварар за яго творчасці, а разам з тым зблізіць яго з тэатрам.

Тав. Галубок адзначае, што з боку правіцкіх наіраўца вялікая зацікаўленасць да беларускага тэатру.

Тав. Чарот лічыць, што ўтварэнне рэпертуару для беларускага тэатру павінна ісці па трох напрамках: утварэнне арыгінальнага рэпертуару, карыстання перакладзенымі на беларускую мову п'есамі і іспэрыюкамі лепшых твораў беларускіх пісьменьнікаў.

Якуб Колас зварачвае ўвагу на неабходнасць развіцця сатыры і камоэдзі.

Тав. Будыла ўвавае на тое, што нашы пісьменьнікі вельмі мала часу пашыраюць на іспэрыюку аднаўленне працы на пашэўнай кампаніі. Райвыканком распачаў праверку працы крэдытных таварыстваў у адносінах размяшчэння пасяўнага матэрыялу і выкарыстання сельска-гаспадарчага крэдыту.

Тав. Александровіч прыводзіць прыклады, на якіх пісьменьнікі прыносілі напісаную п'есу, але яе адхілілі, бо, кажучы, што яна ні спэцыяльна, ні ніяка не скажа чаму ні спэцыяльна і не дапамага пісьменьніку выправіць яго памылкі.

Тав. Кравіца гаворыць, што нашы пісьменьнікі не знаёмы з тэхнічнымі умовамі сцэны, а таму ім цяжка пісаць п'есы. Трэба пісьменьніка зблізіць са сцэнай.

Шэраг выступаўшых пісьменьнікаў застанавіліся на тым, што зьявілася крытыка п'ес маладых пісьменьнікаў робіць адмоўны ўплыў на далейшае развіццё працы драматургаў. Гаварылася і аб тым, што з боку пашырачых іх органу мала чужах адносінаў да пісьменьнікаў.

Усе нашы пісьменьнікі адзінадушна падтрымліваюць думку аб неабходнасці ўтварэння ў Менску Дому Пісьменьнікаў, дзе можна было-б з'явіцца абмяшчэння думкамі, вопытам і г. д.

Даручана тав. Валіцкаму падняць пытанне ў адпаведных органах аб аднаўленні ў Менску Дому Пісьменьнікаў.

Для хадаўнічання аб утварэнні Дому пісьменьнікаў, варады вылучыла народнага паэту Якубу Коласа.

Прыняты яшчэ шэраг пастановаў, якія выкарыстанні ў бок наляшчэння справы на ўтварэнні рэпертуару для беларускіх тэатраў.

В. 3-ў.

МАЛЕНЬКІ ФЭЛЬЕТОН.

Каб ціха было...

Лірыка пачну. Вісвал. Шматкроць... ..І верабей чырынае. А верабей: — Будзеце з часам па-тутэйшаму, па-беларуску? А ён: чык-чырык, мане на мякіне не правядзеці! А верабей: дык як-жа? А верабей: «Нет, что вы? Разве можно материализм излагать на белорусском языке. Выйдет путаница. Я уеду, когда не нужен буду».

«Верабей, зразумела, гэтак ніколі не гаварыў, бо верабей ёсць верабей, — на пасадку лектара Рабфаку яго не запрашаюць, матэрыялізму выкладаль адпачынаць ён на мае, «путаніцы» ў верабейнай галаве няма і таму «уезжаць, калі ён не трэба».

Адым словам, да гонару верабей трэба адзначыць, што гаварыў гэта лектар нашага Рабфаку.

Але, пакуль што, ён гаварыў і ў гэтых толькі адным рабфакуаўдзі, — і ў гэтым яшчэ палітычнай памылкі няма.

Вось, каб, скажам, лектар пераказаў гэты свой погляд камісіі, якую, бачна, вылучылі для высвятлення кваліфікацыі лектара, у гэтым-бы ўжо была палітычная памылка.

А таму, таварышы лектары, калі ў выкладку апазіцыянае пытанне аб беларускай мове задасць вам камісія, — будзе ўсё ціха... ..І будзе ўсё, як і было... ..Альбіна.

У НАЦКАМІСІІ ЦВК БССР.

На пасяджэнні нацкамісіі ЦВК БССР 5 красавіка быў заслухан даклад прадстаўніцкай Беларускай тав. Мазура аб мерапрыемствах па ажыццяўленні нацкамісіі ў школах сацыяльнай прынята пастава аб правядзенні беларусізацыі на транспарце і рэзалюцыя па дакладу аб беларусізацыі БДУ.

Правядзёнае нацыянальнае палітыкі ў школах сацыяльнай.

У 1924-25 годзе на абшарах БССР знаходзіліся: беларускіх школ—3533 чатырохгодкі і 176 семігодкаў, польскіх—94 чатырохгодкі і 5 семігодкаў, аўстрыйскіх—87 чатырохгодкаў і 42 семігодкі, расейскіх—45 чатырохгодкаў і 29 семігодкаў і іншых нацыянальных школ—14 чатырохгодкаў і 1 семігодка. Апрача гэтага на нашай тэрыторыі ў 1924-25 годзе мы маем: беларускіх—4741 чатырохгодку і 216 семігодкаў, аўстрыйскіх—147 чатырохгодкаў і 58 семігодкаў, польскіх—127 чатырохгодкаў і 19 семігодкаў, расейскіх—125 чатырохгодкаў і 19 семігодкаў і інш. нацыянальных школ (дацкіх, літоўскіх)—38 чатырохгодкаў і 1 семігодка. (У гэтым ліку 373 расейска-беларускіх чатырохгодкаў і 24 расейска-беларускіх семігодкаў.)

У 27-28 навучальных гадах у Беларусі чатырохгодках навучалася 327355 дзяцей, а ў семігодках—83213 дзяцей; у аўстрыйскіх чатырохгодках—11140 дзяцей, у семігодках—15922. У польскіх чатырохгодках—6040 дзяцей, у семігодках—2628. У расейскіх чатырохгодках—10906, у семігодках—8335, у іншых нацыянальных школах—у чатырохгодках 1407 дзяцей, у семігодках—745.

Гэтыя лічбы гавораць аб шпарнім росце школьнага будаўніцтва ўсіх нацыянальнасцяў, якія населяюць БССР. Да гэтага часу пабудавана сям нацкамісіяў пад аўстрыйскімі школамі, 6 нацкамісіяў пад польскімі і 2 памішанымі пад латыскамі школамі. Будаўніцтва школ Наркамсавецы даручыў Агрынкавам.

Гаворачы аб беларусізацыі школ сацыяльнай, тав. Мазур адзначыў, што ўсе школы амаль поўнасьцю пераведзены на беларускую мову, за выключэннем некаторых старэйшых груп семігодкаў Віцебшчыны і Магілёўшчыны. Таксама трэба адзначыць, што на сельскай адносінах спрыяча да беларусізацыі школ. Дзеці, якія навучаюцца на роднай мове, хутчэй успрымаюць веды, і ім наогул лягчэй вучыцца, аднак трэба зазначыць, што

Беларусізацыя транспарту.

Нацкамісія прыняла пастава аб надзіцах на цягніках, аб друкаванні білетаў, бялізны і інш. дакументаў на беларускай мове.

Адначасова нацкамісія паставіла ўмацаваць тэм беларусізацыі на транспарце з такім разраўнаннем, каб поўнасьцю закончыць яе да 1-га кастрычніка 1929 г. Дзеці правяркі дагаворыліся, якія ўжо маюцца ў галіне правядзення беларусізацыі на транспарце, паставіліся заслухаць праз 6 месяцаў даклад уаўнаважанага Нар. Кам. Шаляхоў зносіны пры СНК БССР. Надзіцы на цягніках павінны быць наступныя:

На вагонах, якія курсуюць у БССР у іншых частках Саюзу, надзіцы павінны рабіцца беларускай і парасейскай, на вагонах, што курсуюць

толькі ў межах БССР, надзіцы робяцца на 4-х мазавых дзяржаўных мовах; надзіцы на чыгуначных білетах у межах БССР друкуюцца на 2-х мовах—беларускай і расейскай; таксама друкуюцца на 2-х мовах—беларускай і расейскай — багажныя ведмадзіцы.

ПРЫЗНАЧЭННЕ ПЭРСНАЛЬНЫХ ПЭНСІЙ.

Нар. Кам. Сацыяльнай Забеспячэння БССР павысіў пенсію з 30 да 60 руб. у месяц уладзе Навіцкай Артылерыйскага Забеспячэння Пулаўскай арміі Аголь-Дыга-Іаўскага. Уладэ б. на рэвалюцыя. Розенборга прызначана персанальна пенсія ў суму 40 руб. у месяц і старому члену партыі (з 1904 г.) тав. Азону — 50 руб. у месяц.

ПА КАМУНАХ І АРЦЕЛЯХ.

«Мы дамамося таго, каб Кожная з існуючых цяпер некалькіх тысяч камун і арцеляў стала сапраўдным рэспубліканскім і прадстаўнічым зорам сямства, што зна хоць і сабы, маленькі нічы расток, але ўсё-ж на іштучым, не парнікова, а сапраўдным расток новага В. І. ЛЕНІНА».

На агучным фоне гаспадарчае і культурнае адсталасці нашасе вясці з кожным годам павялічваецца лік асеці-роздаў новага культурнага і гаспадарчага ўкладу—гэта калектыўныя гаспадаркі. На іх пачынаюцца ўсе пераходныя: адсутнасць культуры і тэхнічных ведаў у сельскай асці, ніспісьменнасць сельскае масы, будаўніцтва новых формаў жыцця рознымі срокамі пракадае сабе шлях.

Шкадачы выхад з цяжкага становішча, бядкі і скардзіня наўхліна стаяючыя на шлях пераходу да калектыўных формаў выдзеньня гаспадаркі. У сучасны момант калектыўны

С.г. камуна «Труд», Мазырскай акругі.

Камуна гэта лічце маладая. Фактычна яна пачала працаваць з 1924 году.

Ня мала нам прышлося перанесці ўсіх цяжкасцяў, пакуль надзеі гаспадары,—гаворыць старшыня камуны тав. Валбуцкі,—пагаладалі досыць.

Зараз камуна робіць надзірэннае ўражанне. У цэнтры сядзібы вяліварнай скардзіня прыліп да зямлі стары-стары абшарнік будынак.

Цяпер будынак адрамантаваны сіламі камуны, перабудован на калідорнай сыстэме. Усе семі камунараў жывуць у ім.

Што зрабілі мясцома, каб атрымаць прэмію?

КАНТОРА ГАЗЕТЫ „САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ“ ОРГАН ЦВК БССР

500 руб. прэміі. **500 руб. прэміі.**

да дню друку—5 мая абвясчае КОНКУРС:

Хто зьбярэ большы лік падпісчыкаў на газету, той атрымае **ГРАШОВУЮ ПРЭМІЮ:**

Першая прэмія мясцома—60 руб., уаўнаважанаму—75 р.	Чвёртая прэмія мясцома—20 руб., уаўнаваж.—40 р.	Сёмая прэмія уаўнаважанаму . . . . . 15 руб.	
Другая „ „ „ 50 „ „ „ 60 „ „ „	Пятая „ „ „ 20 „ „ „ 30 „ „ „	Восьмая „ „ „ „ „ „ „ 10 „ „ „	
Трэцяя „ „ „ 35 „ „ „ 50 „ „ „	Шостая „ „ „ „ „ „ „ 25 „ „ „	Дзевятая „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ 10 „ „ „	

Конкурс будзе дэгуава 2 месяцы 3-га мая заканчваецца прыём ведамасцяў на конкурс. ВІННІ КОНКУРСУ БУДУЦ АБВЕШЧАНЫ У ДЗЕНЬ ДРУКУ—5-га МАЯ.

УВАГА: а) Пры вызначэнні прэміі ўдзельнічаюць падпісчыкі, якія і тэрмін падпіскі. ІРЭДВАТНІ ПАПІСКА ДАЕ ТЫЯ-Ж ПРАВА НА КОНКУРС, ЯК І ПОДПІСКА ЗА НАЛІЧНЫ РАЗРАХУНАК.
б) Ведамасці па збору падпіскі на конкурс, якія пашыраюць у Кантору газеты ўаўнаважана, павінны быць засведчаны мясцомам. Падпіску на конкурс можна збярэць на тойлі аспрад асвятніку, але і аспрад ішага жыхарства.

КОНКУРСНЫ КАМІТЭТ.

